

AskREACH završna regionalna konferencija
OSTVARIVANJE PRAVA POTROŠAČA NA INFORMACIJU O ŠTETNIM
SUPSTANCAMA U PROZVODIMA POMOĆU DIGITALNIH ALATA

#Scan4Chem

23. 12. 2021.

LIFE • ASK
REACH

Percepcija i znanje građana Srbije o SVHC, iskustvo u korišćenju Scan4Chem

Jelena Milić, Alternativa za bezbednije hemikalije

Umwelt
Bundesamt

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

LIFE • ASK
REACH

ONLINE ANKETA 2019

**ANKETA KORISNICI
APP 2021**

LIFE • ASK
REACH

ONLINE ANKETA 2019

ONLINE ANKETA 2019

- 420 učesnika/ca
- Randomizovana grupa
- Žene osjetljivije i više zainteresovane za temu hemikalija u proizvodima (70% žena; 30% muškaraca)
- Distribucija odgovora na osnovu starosti: više od 70% učesnika/ca pripada grupama starosti od 20 do 45 godina.
- Preko 76% učesnika ima visoko/univerzitetско obrazovanje

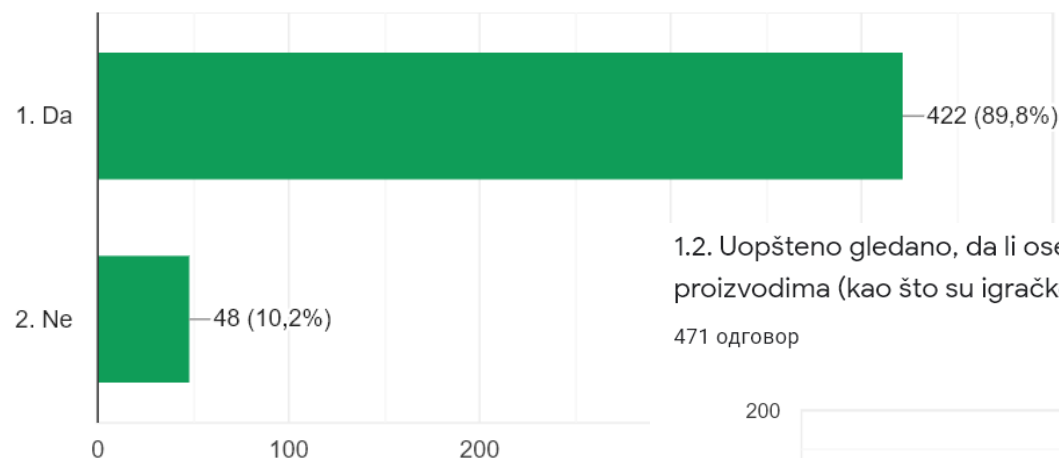
LIFE • ASK
REACH

ONLINE ANKETA 2019

1.1. Da li znate da proizvodi koji su u svakodnevnoj upotrebi (kao što su igračke, odeća, elektronski uređaji, nameštaj i sl.) mogu da sadrže hemikalije opasne po zdravlje i životnu sredinu zbog svojstava da mogu izazvati rak, oštetiti gene ili imati štetne efekte po plod i/ili plodnost (tzv. supstance koje izazivaju zabrinutost)?

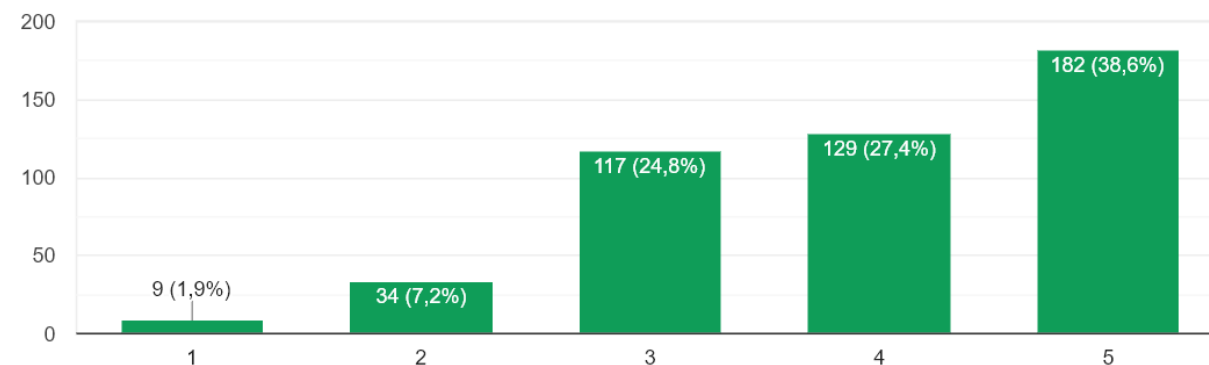
470 одговора

Skoro 90% građana zna da u proizvodima iz svakodnevne upotrebe mogu postojati opasne hemikalije

1.2. Uopšteno gledano, da li osećate zabrinutost zbog prisustva opasnih hemikalija u proizvodima (kao što su igračke, odeća, elektronski uređaji, nameštaj i sl.)?

471 одговор

Više od 60% građana je izuzetno ili veoma zabrinuto zbog prisustva opasnih hemikalija u proizvodima

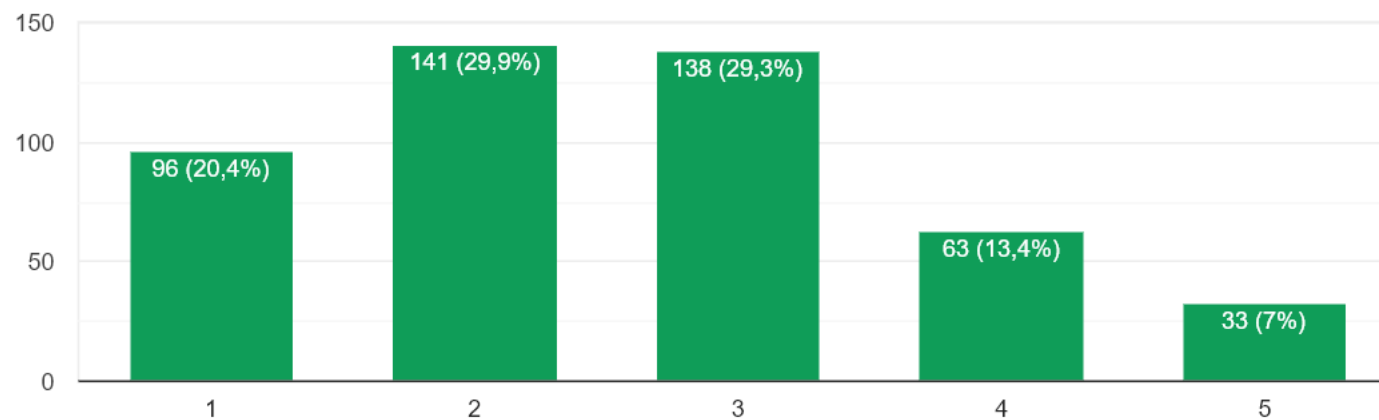
LIFE • ASK
REACH

ONLINE ANKETA 2019

1.3. Koliko smatrate da ste informisani o prisustvu opasnih hemikalija (tzv. supstanci koje izazivaju zabrinutost) u proizvodima (kao što su igračke, odeća, elektronski uređaji, nameštaj i sl.)?

471 одговор

Svaki drugi građanin smatra da je nedovoljno informisan ili potpuno neinformisan o prisustvu opasnih hemikalija u proizvodima

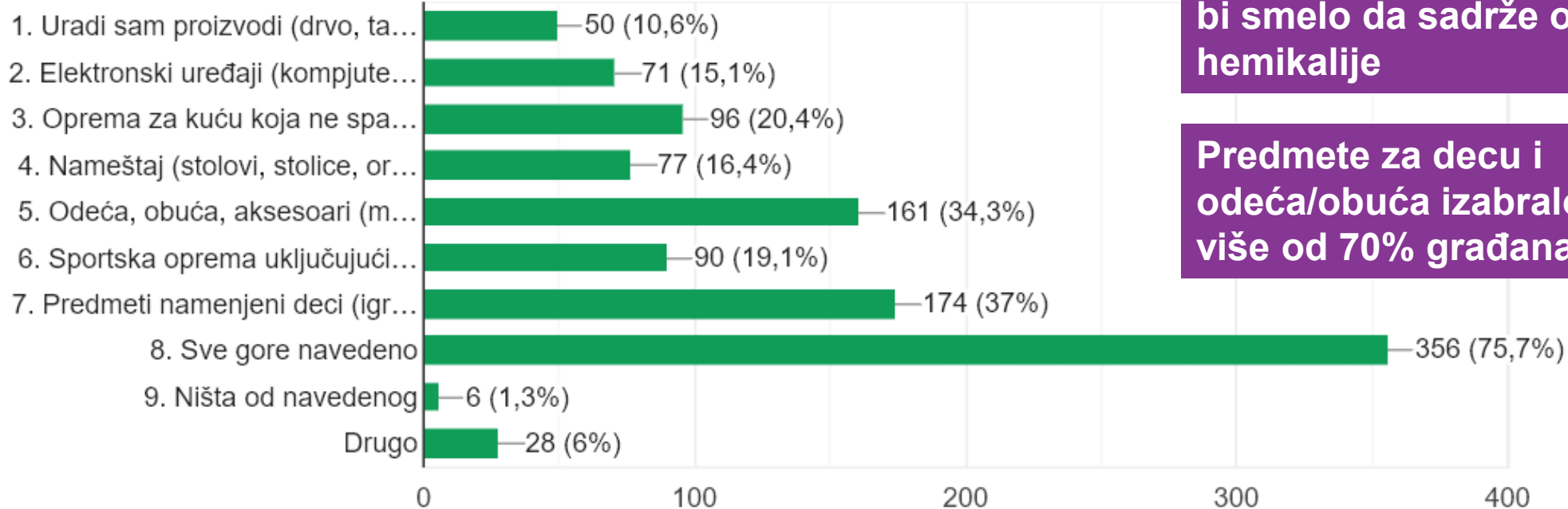
LIFE • ASK
REACH

ONLINE ANKETA 2019

2.2. Za koje vrste proizvoda smatrate da ne bi smele da sadrže hemikalije opasne po zdravlje i životnu sredinu (izaberite najviše 3):

470 odgovora

Više od 75% građana smatra da svi proizvodi ne bi smelo da sadrže opasne hemikalije

Predmete za decu i odeća/obuća izabralo je više od 70% građana

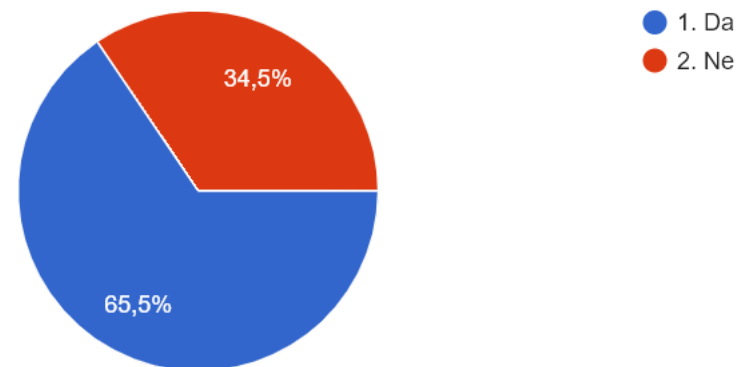
LIFE • ASK
REACH

ONLINE ANKETA 2019

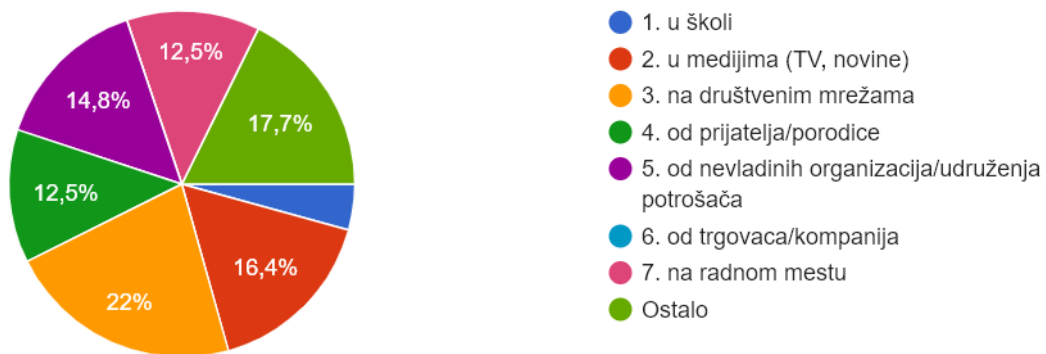
1.4. Da li znate da svaki građanin Republike Srbije ima pravo da zna da li proizvod (kao što su igračke, odeća, elektronski uređaji, nameštaj i sl.) sadrži neku od opasnih hemikalija (tzv. supstance koje izazivaju zabrinutost)?

470 одговора

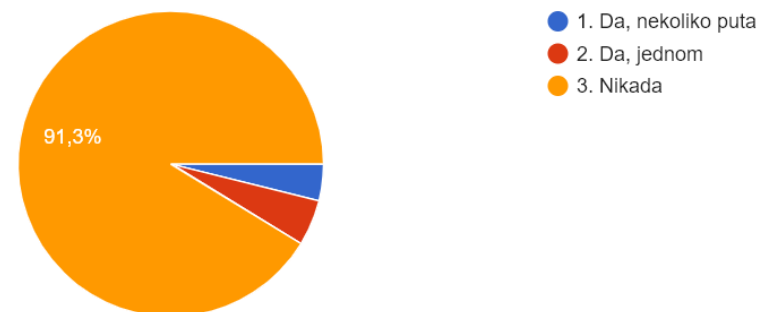
1.4.1. Ukoliko ste upoznati sa ovim pravom, možete li nam reći kako ste saznali za ovo pravo?

305 одговора

1.4.2. Da li ste ikada podneli zahtev nekom prodavcu za informaciju o prisustvu supstanci koje izazivaju zabrinutost u određenom proizvodu?

309 одговора

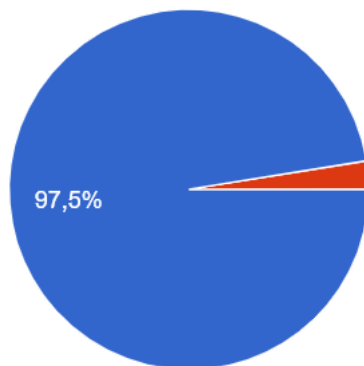
Svaki treći građanin zna da ima pravo na informaciju o opasnim hemikalijama u proizvodu. Te informacije su najčešće dobili na društvenim mrežama, u medijima i od nevladinih organizacija. I pored toga, više od 90% građana nikada nije iskoristilo ovo pravo

ONLINE ANKETA 2019

2.1. Da li biste želeli da dobijete više informacija o prisustvu opasnih hemikalija (tzv. supstanci koje izazivaju zabrinutost) u proizvodima (kao što su igračke, odeća, elektronski uređaji, nameštaj i sl.) u momentu kupovine?

471 одговор

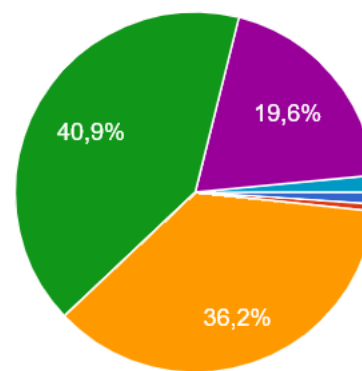

- 1. Da
- 2. Ne

Skoro svi građani bi želeli više informacija o prisustvu opasnih hemikalija u proizvodima.

2.3. Šta biste uradili ukoliko saznate da proizvod koji nameravate da kupite sadrži opasne hemikalije (tzv. supstance koje izazivaju zabrinutost) (izaberite jednu od opcija)

469 одговора

- 1. Kupio/la bih proizvod kao i obično
- 2. Kupio/la bih proizvod, ali bih ga manje koristio
- 3. Potražio/la bih bezbednije alternative, ali ukoliko nisu dostupne, kupio/la bih proizvod
- 4. Nikad ne bih kupio/la proizvod sa opasnim hemikalijama
- 5. Zависи od proizvoda
- 6. Drugo

Kada bi saznali da u proizvodu postoje opasne hemikalije, 2 od 3 građanina ne bi kupilo proizvod i/ili bi potražilo bezbednije alternative

LIFE • ASK
REACH

LIFE • ASK
REACH

ANKETA KORISNICI APP 2021

ANKETA KORISNICI APP 2021

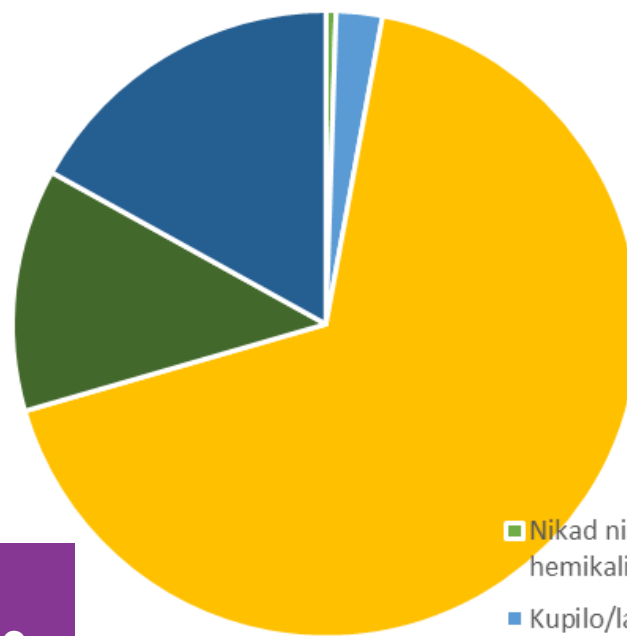
- Iskustvo korišćenja aplikacije
- Anketa je sprovedena na aplikaciji
- 215 učesnika/ca

- **Više od 90% učesnika/ca je izjavilo da je zabrinuto ili veoma zabrinuto zbog prisustva opasnih hemikalija u proizvodima**
- **Više od 70% učesnika/ca smatra da je nedovoljno informisano ili uopšte nije informisano o prisustvu opasnih hemikalija u proizvodima**

LIFE • ASK
REACH

ANKETA KORISNICI APP 2021

Ako bi ste saznali da proizvod koji planirate da kupite sadrži opasne hemikalije, šta biste uradili?

- Nikad nisam imao/la proizvod koji sadrži opasne hemikalije
- Kupilo/la bih proizvod ali bih ga ređe koristio/la
- Nikada ne bih kupio/la proizvod koji sadrži opasne hemikalije
- Akone postoji bezbednija alternativna, kupio/la bih proizvod u tom slučaju
- Zavisi od proizvoda

Kada bi saznali da u proizvodu postoje opasne hemikalije, 2 od 3 građanina ne bi kupilo proizvod i/ili bi potražilo bezbednije alternative

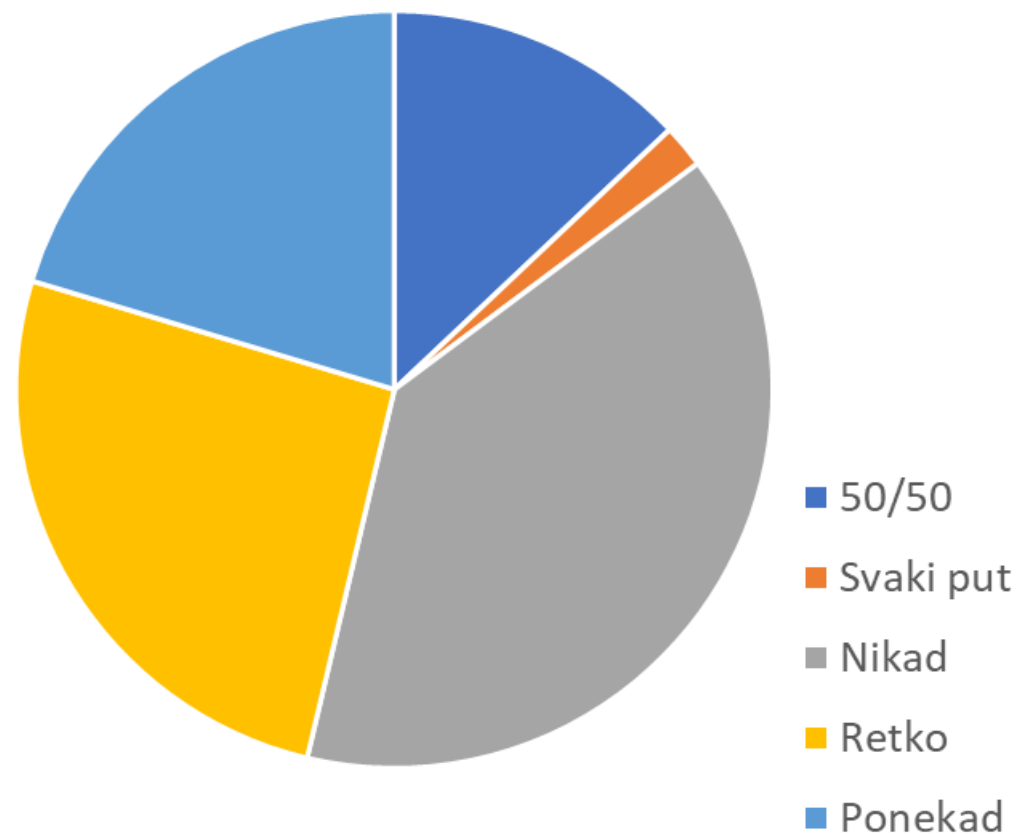
LIFE • ASK
REACH

ANKETA KORISNICI APP 2021

Na osnovu evidencije u app, koliko često ste dobili odgovor od kompanije na zahtev za informaciju o opasnim hemikalijama u proizvodu?

Oko 80% građana koji su poslali zahtev za informaciju o prisustvu opasnih hemikalija u proizvodu je izjavilo da su odgovor kompanije dobili nikad, retko ili ponekad!

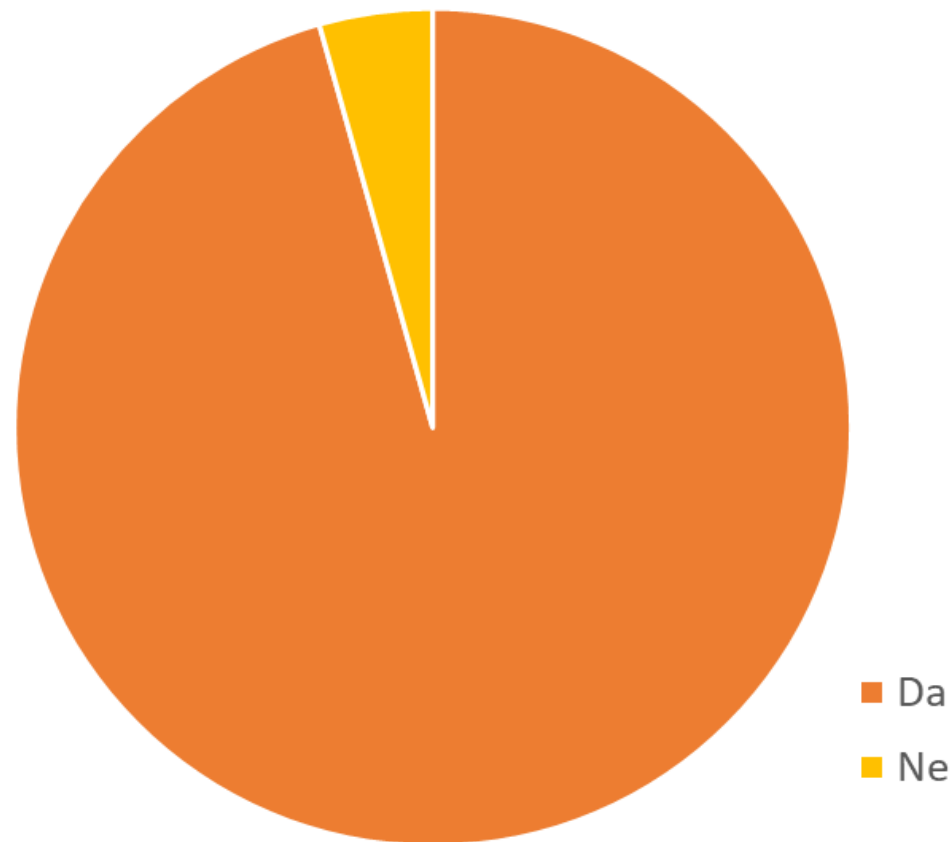
Nadzor nad sprovođenjem Zakona o hemikalijama?

LIFE • ASK
REACH

ANKETA KORISNICI APP 2021

Da li je app koristan alat za donošenje odluka u kupovini?

LIFE • ASK
REACH

Građani su zainteresovani za informacije o opasnim hemikalijama u proizvodima

Građani su motivisani da pošalju zahtev pomoću aplikacije

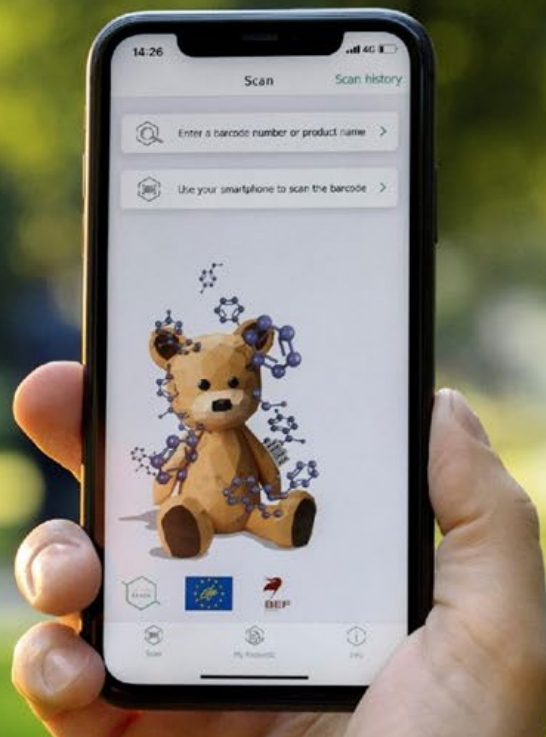
Građani smatraju da je aplikacija dobar alat za informisanje o prisustvu opasnih hemikalija u proizvodima

Poziv kompanijama da unesu podatke o svojim proizvodima u AskReach bazu

Poziv državnim organima da efikasnije sprovode Zakon o hemikalijama, pogotovo u vezi člana 27 ovog Zakona

Hvala na pažnji!

LIFE • ASK
REACH

Umwelt
Bundesamt

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

